

**Wyniki
porejestrowych
doświadczeń
odmianowych**

**Pszenżyto
jare
2025**

**DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ POREJESTROWEGO DOŚWIADCZALNICTWA
ODMIANOWEGO**

przewodniczący: dr inż. Marcin Włodarczyk

z-ca: dr inż. Bernadetta Kucharska

z-ca: prof. dr hab. Kamila Nowosad

z-ca: dr inż. Piotr Zarzycki

sekretarz: Aneta Hawryluk

Stacja Koordynująca PDO na Dolnym Śląsku
COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Zybiszowie
55-080 Zybiszów

Dyrektor: **dr inż. Marcin Włodarczyk**

e-mail sdoo@zybiszow.coboru.gov.pl

www.zybiszow.coboru.gov.pl

tel. 71 334 20 10

fax 71 334 20 17

Opracował:

mgr inż. Jacek Tracz

Rozpowszechnianie danych zawartych w
publikacji wyłącznie z podaniem COBORU
jako źródła informacji

Wydawca: COBORU SDOO Zybiszów

1. WSTĘP

W syntezie wykorzystano wyniki 12 doświadczeń z odmianami pszenżyta jarego przeprowadzonych na Dolnym Śląsku w latach 2023–2025.

Wiosną 2025 roku założono 4 doświadczenia. Wzięło w nich udział 11 odmian, z czego 3 badanych pierwszy rok. W dalszej części publikacji podano charakterystyki wszystkich badanych odmian.

Doświadczenia prowadzono na dwóch poziomach agrotechnicznych:

a₁ – przeciętnym,

a₂ – wysokim (zwalczanie chorób grzybowych, dolistne dokarmianie mikronawozami).

2. ANALIZA WYNIKÓW DOŚWIADCZEŃ

W 2025 roku przeprowadzono na terenie województwa 4 doświadczenia z 11 odmianami pszenżyta jarego. Średni plon na a₁ wyniósł 65,5 dt/ha (56,7 dt/ha w latach 2023–2025), oraz 70,1 dt/ha na a₂ (58,9 dt/ha w okresie 2023–2025).

W roku 2025 najwyższe plony na poziomie a₁ uzyskała odmiana Dyzma (108%), oprócz niej powyżej wzorca plonowały jeszcze odmiany: Namaku oraz Narval. Na poziomie a₂ najwyższej plonowała odmiana Namaku (106%). Powyżej wzorca plonowały jeszcze odmiany Dyzma, Narval oraz Pryzmat. Pośród odmian badanych pierwszy rok warte wspomnienia będą odmiany: Meleton oraz Luksor.

W roku 2025 wyleganie wystąpiło w Tarnowie w średnim nasileniu zarówno na poziomie przeciętnym, jak i na poziomie intensywnym. Porażenie chorobami było niewielkie, najczęściej obserwowano septoriozę liści oraz czerń zbóż.

3. CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BADANYCH W ROKU 2025

DYZMA

Odmiana pastewna. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na choroby podstawy źdźbła – duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą – dość duża, na rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści – średnia, na septoriozę plew i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny dość wysokie, o małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość mała. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

NOKTURN

Odmiana pastewna. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na septoriozę plew – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą – średnia, na rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści – dość mała, na fuzariozę kłosów – mała. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość mała. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

MAZUR

Odmiana pastewna. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy wysokim poziomie agrotechniki poniżej średniej. Odporność na rdzę brunatną – duża, na choroby podstawy źdźbła, septoriozę liści i fuzariozę kłosów – dość duża, na mączniaka prawdziwego i brunatną plamistość liści – średnia, na septoriozę plew – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie przeciętne, gęstość w stanie zsypanym bardzo duża. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania średnie. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

IMPETUS

Odmiana pastewna. Plenność dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę żółtą – dość duża, na rdzę brunatną, rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania dość mała. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

TORISTO

Odmiana pastewna. Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę brunatną, rdzę żółtą, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego i rynchosporiozę – dość mała. Rośliny dość wysokie, o małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, gęstość ziarna w stanie zsypanym mała. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka mała do bardzo małej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

NAMAKU

Odmiana pastewna. Plon ziarna duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rynchosporiozę – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, septoriozę liści, septoriozę

plew i fuzariozę kłosów – średnia, na brunatną plamistość liści – dość mała, na rdzę żółtą – mała. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie dość mała, liczba opadania dość mała. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

NARVAL

Odmiana pastewna. Plon ziarna duży do bardzo dużego. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na septoriozę plew – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rdzę żółtą, rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i fuzariozę kłosów – średnia, na choroby podstawy źdźbła dość mała. Rośliny o średniej wysokości i odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania bardzo mała. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

PRYZMAT

Odmiana pastewna. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na mączniaka prawdziwego i septoriozę plew – dość duża, na rdzę brunatną, rdzę żółtą, rynchosporiozę, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny o średniej wysokości i odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

ODMIANY WPISANE DO KRAJOWEGO REJESTRU W 2025 ROKU

MEDIOLAN

Odmiana pastewna. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę żółtą – duża, na choroby podstawy źdźbła, rynchosporiozę i fuzariozę kłosów – dość duża, na mączniaka prawdziwego, brunatną plamistość liści, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia, na rdzę brunatną – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania dość duża. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby mała.

MELETON

Odmiana pastewna. Plon ziarna dość duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na choroby podstawy źdźbła i rdzę żółtą – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, brunatną plamistość liści, rynchosporiozę, septoriozę liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

LUKSOR

Odmiana pastewna. Plon ziarna średni. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę brunatną – dość duża, na brunatną plamistość liści, rynchosporiozę, septoriozę liści, septoriozę plew i fuzariozę kłosów – średnia, na choroby podstawy źdźbła i mączniaka prawdziwego – dość mała, na rdzę żółtą – mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie w kłosie przeciętna, liczba opadania mała. Zawartość białka bardzo duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby mała.

4. WYNIKI DOŚWIADCZEŃ

Tabela 1. Pszenżyto jare – wykaz badanych odmian

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR	Kod kraju producenta	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmian zagranicznych pełnomocnika w Polsce
1	Dyzma	2024	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
2	Meleton	2025	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
3	Nokturn	2024	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul., Główna 20, 99-307 Strzelce
4	Mazur	2014	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
5	Impetus	2020	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
6	Toristo	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul., Główna 20, 99-307 Strzelce
7	Namaku	2024	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
8	Narval	2024	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
9	Pryzmat	2024	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul., Główna 20, 99-307 Strzelce
10	Mediolan	2025	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan
11	Luksor	2025	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o., Choryń 27, 64-000 Kościan

Tabela 2. Pszenżyto jare. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Miejscowość	Krościna Mała	Tomaszów Bolesławiecki	Tarnów	Jelenia Góra
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	żytni dobry	pszenny bardzo dobry	zbożowy górski
Klasa bonitacyjna	IVb	IVb	IIIb	IVa
pH gleby w KCl	5,5	6,3	6,5	6,4
Przedplon	Groch siewny	Groch siewny	Burak cukrowy	Groch siewny
Data siewu	12.03.2025	21.03.2025	12.03.2025	26.03.2025
Obsada nasion na 1m ²	450	450	450	450
Data zbioru	11.08.2025	12.08.2025	08.08.2025	19.08.2025
Nawożenie mineralne				
N na poziomie a ₁ (kg/ha)	85	124	81	80
N na poziomie a ₂ (kg/ha)	85	124	81	80
P ₂ O ₅ (kg/ha)	70	60	46	66
K ₂ O (kg/ha)	105	90	69	99
Nawożenie dolistne (tylko a ₂)	OSD Zboże 2x2 kg/ha OSD Mineral 1 kg/ha	ASX Potas Plus 2 kg/ha	Plonvit zboża 2 l/ha	ASX Complex MN Forte 2x1 kg/ha ASX Makro Plus 2 kg/ha Protaminal 1,5 kg/ha
Środki ochrony roślin				
Herbicyd	Mustang Forte 195SC 0,8 l/ha Coalition 750 WG 28 g/ha	Puma Uniwersal 069 EW 1 l/ha Sekator Plus 526,75 OD 0,6 l/ha Mustang Forte 0,8 l/ha	Mustang Forte 0,8 l/ha Puma Uniwersal 069 EW 1 l/ha	Starane 333 EC 0,54 l/ha
Insektycyd	Cyperkil Max 500 EC 0,05 l/ha	Cyperkil Max 500 EC 0,05 l/ha Karate Zeon 050 CS 0,1 l/ha		Karate Zeon 050 EC 2x0,1 l/ha
(tylko na poziomie a₂)				
Fungicyd I zabieg	Input Triple 400 EC 1,25 l/ha	Comet 200 EC 1,25 l/ha	Delaro Forte 1,5 l/ha	Latifa 250 SC 1 l/ha
Fungicyd II zabieg	STROBE 250 SC 1 l/ha	Protendo 300 EC 0,65 l/ha	Delaro Forte 1,5 l/ha	Soligor 425 EC 1 l/ha

Tabela 3. Pszenżyto jare. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2025

Lp.	Cecha		Krościna Mała		Tomaszów Bolesławiecki		Tarnów		Jelenia Góra	
			a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Kłoszenie	data	29.05	29.05	04.06	04.06	31.05	02.06	05.06	05.06
2	Dojrzałość woskowa	data	03.07	04.07	18.07	18.07	15.07	17.07	07.07	07.07
3	Wysokość roślin	cm	120,4	120,3	112,1	114,0	117,6	115,2	114,8	115,4
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej	skala 9 ^o	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem	skala 9 ^o	9,0	9,0	9,0	9,0	7,5	7,5	9,0	9,0
6	Porażenie przez choroby:	skala 9 ^o								
	Mączniak prawdziwy		6,5	9,0	7,7	8,0	7,8	8,4	9,0	9,0
	Septorioza liści		6,9	8,3	8,6	8,8	8,4	8,6	7,8	8,5
	Czerń zbóż		6,6	8,0	7,8	8,2	6,8	7,9	7,2	7,8
7	Masa 1000 ziaren	g	39,0	40,0	34,2	35,5	43,3	46,1	38,0	39,6
8	Wilgotność ziarna podczas zbioru	%	13,2	13,0	11,5	11,6	15,8	15,5	14,5	14,5
9	Plon ziarna	dt/ha	92,0	96,7	33,6	38,1	90,1	94,7	46,3	51,0

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Tabela 4. Pszenżyto jare. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2025

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁				Poziom a ₂			
		Krościna Mała	Tomaszów Bolesławiecki	Tarnów	Jelenia Góra	Krościna Mała	Tomaszów Bolesławiecki	Tarnów	Jelenia Góra
	Wzorzec [dt/ha]	92,0	33,6	90,1	46,3	96,7	38,1	94,7	51,0
1	Dyzma	108	119	107	105	105	109	103	103
2	Meleton	106	139	97	97	103	130	99	103
3	Nokturn	94	99	103	95	96	92	102	99
4	Mazur LOZ	82	85	93	100	83	90	90	100
5	Impetus LOZ	97	44	94	88	96	47	95	90
6	Toristo LOZ	98	88	102	98	103	85	102	97
7	Namaku	107	100	102	111	102	114	106	110
8	Narval	109	122	97	104	104	123	97	104
9	Pryzmat	91	120	102	98	103	127	102	96
10	Mediolan	107	71	102	95	105	74	100	95
11	Luksor	102	113	101	109	100	107	104	104

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 5. Pszenżyto jare. Plon względny ziarna. Lata zbioru: 2023–2025

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁				Poziom a ₂			
		2023	2024	2025	2023-2025	2023	2024	2025	2023-2025
Wzorzec [dt/ha]		<u>55,2</u>	<u>49,5</u>	<u>65,5</u>	<u>56,7</u>	<u>54,6</u>	<u>52,1</u>	<u>70,1</u>	<u>58,9</u>
1	Dyzma	-	103	108	106	-	108	105	106
2	Meleton	-	-	106	-	-	-	105	-
3	Nokturn	-	99	98	99	-	99	98	99
4	Mazur LOZ	103	97	89	96	101	93	90	95
5	Impetus LOZ	108	101	87	99	107	99	88	98
6	Toristo LOZ	102	99	98	100	103	98	99	100
7	Namaku	-	106	105	106	-	107	106	106
8	Narval	-	101	106	103	-	101	104	103
9	Pryzmat	-	99	100	99	-	102	104	103
10	Mediolan	-	-	99	-	-	-	98	-
11	Luksor	-	-	104	-	-	-	103	-
Liczba doświadczeń		4	4	4	12	4	4	4	12

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Tabela 6. Pszenżyto jare. Ważniejsze cechy rolnicze odmian. Rok zbioru: 2025

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin (cm)		Wyleganie (skala 9°)				Masa 1000 ziaren (g)	
				W fazie dojrzałości młecznej		Przed zbiorem			
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
Wzorzec		<u>115,6</u>	<u>116,0</u>	<u>9,0</u>	<u>9,0</u>	<u>7,5</u>	<u>7,5</u>	<u>38,8</u>	<u>40,5</u>
1	Dyzma	124,6	122,6			6,5	7,0	40,5	44,2
2	Meleton	114,2	117,8			7,5	7,0	44,3	45,8
3	Nokturn	121,5	119,6			8,0	8,0	42,4	43,8
4	Mazur LOZ	114,6	116,8			8,0	8,5	35,5	37,4
5	Impetus LOZ	104,4	106,8			8,0	7,5	35,3	36,8
6	Toristo LOZ	123,6	121,6			6,5	6,5	39,3	40,8
7	Namaku	108,6	110,2			6,5	7,5	36,6	37,6
8	Narval	111,9	111,2			7,5	7,0	36,4	37,5
9	Pryzmat	112,4	115,2			8,0	8,0	41,3	41,5
10	Mediolan	121,5	119,8			7,5	7,0	36,9	38,8
11	Luksor	114,6	114,5			8,0	8,5	38,8	41,0

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki wylegania pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Tabela 7. Pszenżyto jare. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki a₁. Rok zbioru: 2025

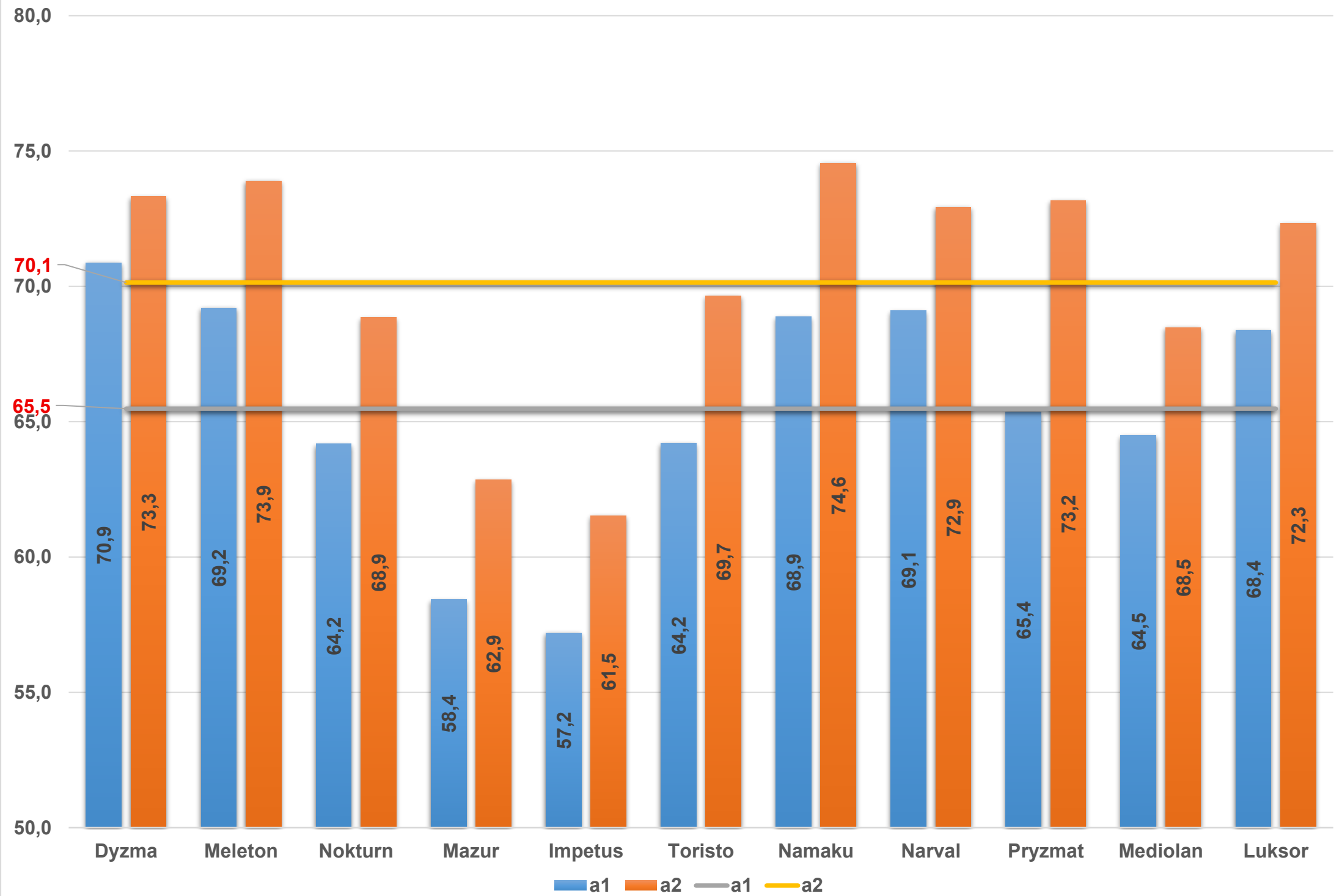
Lp.	Odmiana	Mączniak prawdziwy	Septorioza liści	Czerń zbóż	Choroby podstawy źdźbła - kompleks
	Wzorzec	<u>7,5</u>	<u>8,0</u>	<u>7,1</u>	<u>7,6</u>
1	Dyzma	7,8	7,1	6,6	6,5
2	Meleton	7,3	7,8	6,8	8,0
3	Nokturn	6,8	7,1	7,0	7,5
4	Mazur LOZ	7,7	8,2	7,1	7,5
5	Impetus LOZ	7,5	8,1	7,0	8,0
6	Toristo LOZ	7,0	8,1	6,6	7,0
7	Namaku	7,5	8,4	7,0	8,0
8	Narval	8,3	7,9	7,8	8,0
9	Pryzmat	7,7	8,5	7,1	8,0
10	Mediolan	7,7	8,4	7,2	8,0
11	Luksor	7,3	8,2	7,4	7,5

Wzorzec – średnia dla wszystkich badanych odmian

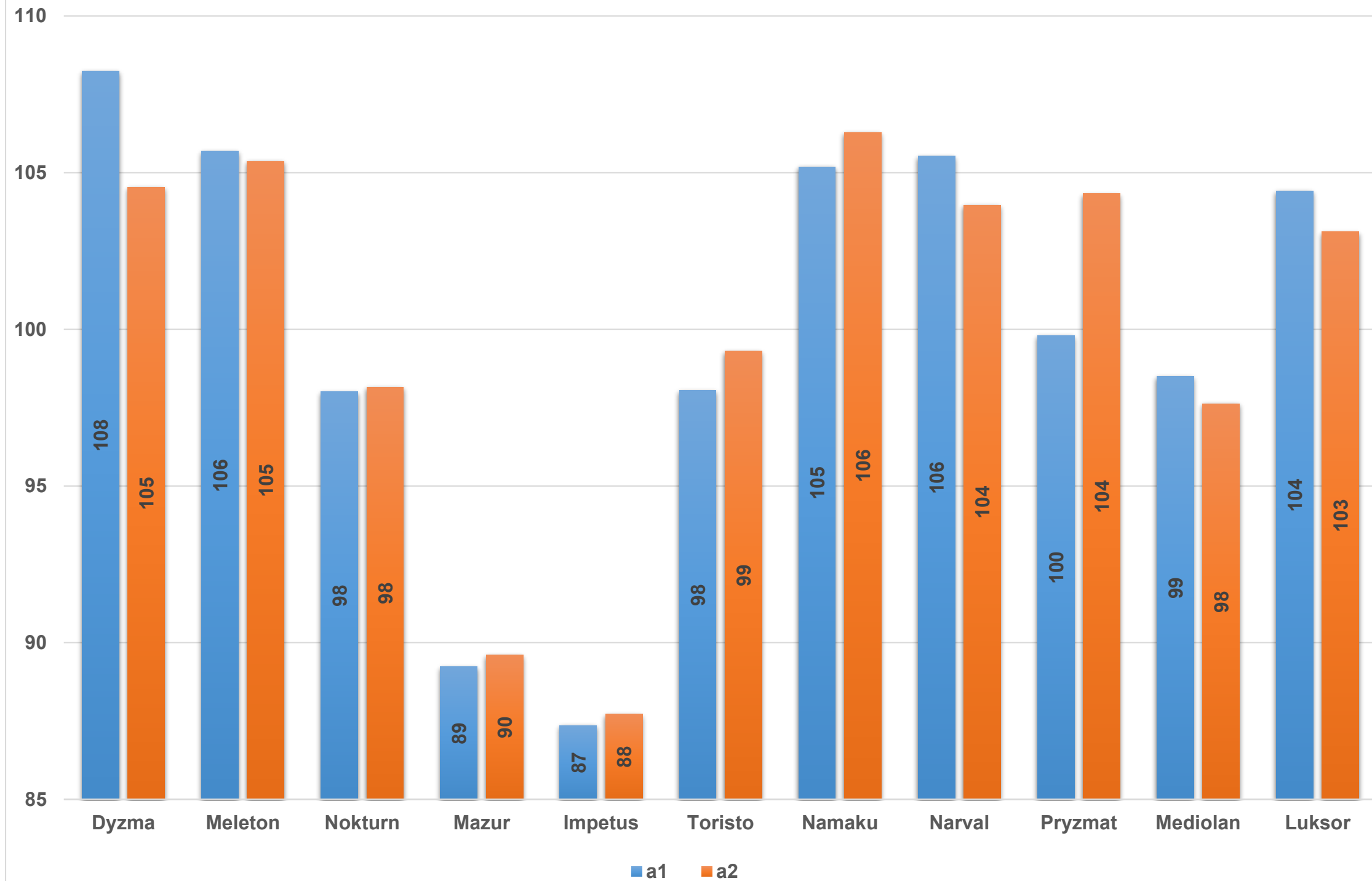
LOZ – Odmiana z listy odmian zalecanych

Średnie wyniki porażenia przez choroby pochodzą jedynie z tych doświadczeń w których zjawisko to wystąpiło.

Pszenżyto jare. Plan przy wilgotności 14% (dt/ha). Rok zbioru 2025.

Pszenżyto jare. Plon względny (% wzorca). Rok zbioru 2025.

Lokalizacja punktów doświadczalnych prowadzących doświadczenia PDO w województwie dolnośląskim w roku 2025

